

Vatten och avlopp

ABVA samt råd och anvisningar

Innehållsförteckning

INLEDANDE BESTÄMMELSER.....	5
Lagar, författningar och föreskrifter	5
Huvudman för den allmänna VA-anläggningen	5
INKOPPLING TILL DEN ALLMÄNNA ANLÄGGNINGEN.....	5
ANVÄNDNING AV DEN ALLMÄNNA DRICKSVATTENANLÄGGNINGEN.....	5
Vattenmätare	6
ANVÄNDNING AV DEN ALLMÄNNA AVLOPPSANLÄGGNINGEN	6
INSTALLATION AV TRYCKAVLOPPSSYSTEM (LTA) TILL DEN ALLMÄNNA AVLOPPSANLÄGGNINGEN.....	8
VIKTIGA TELEFONNUMMER	9
Driftstörningar.....	9
Farligt avfall – Miljöfarliga ämnen.....	9
Ytterligare upplysningar	10
INLEDNING.....	10
Huvudman för den allmänna VA -anläggningen	10
VERKSAMHETSOMRÅDE.....	10
Fastighetsägare.....	10
Vad ingår i den allmänna VA -anläggningen?.....	11
Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?	11
Servisledning.....	11
Juridisk ansvarsfördelning	11
Kostnadsfördelning	11
FÖRBINDELSEPUNKTERS LÄGEN	12
ANSLUTNING TILL DEN ALLMÄNNA VA- ANLÄGGNINGEN.....	12
Anmälan om anslutning	12
Ny förbindelsepunkt.....	13
Avgiftsskyldighet.....	13
ANVÄNDNING AV DEN ALLMÄNNA DRICKSVATTENANLÄGGNINGEN.....	14
Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd.....	14
Begränsning av vattenleverans.....	14
Dricksvatten för andra ändamål	14
Vattenmätare	14
Vattenläckor i fastigheten	16
Dosering av tvätt och diskmedel.....	16
Missfärgat vatten.....	17
ANVÄNDNING AV DEN ALLMÄNNA AVLOPPSANLÄGGNINGEN	18
Avloppsvatten	18
Fettavskiljare.....	18

Biltvätt.....	19
Avloppsvattnets beskaffenhet	19
Fastighet som används till annat än bostad	19
Industrier måste samråda med huvudmannen	20
Dag- och dränvatten	20
Ovidkommande vatten	20
Problematiken	20
Vilka åtgärder vidtar VA-enheten?	20
Vad kan jag som fastighetsägare göra?.....	21
Vad kostar det mig som fastighetsägare?.....	21
Beslut från Riksdag och Regering	21
Samhällsbyggnadsnämndens beslut	21
Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen.....	21
AVGIFTER	22
ÖVRIGT.....	22
Anmäl ändringar	22
Anmäl ägarbyte	22
Vattenavstängning.....	23
Risk för källaröversvämning	23
BEGREPPSFÖRKLARINGAR.....	24

ABVA 07

Allmänna Bestämmelser för användande av Bengtsfors kommuns allmänna Vatten- och Avloppsanläggning

Allmänna bestämmelser för brukande av de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i Bengtsfors kommun är antagna av KF den 2009-01-27.

Justering av text i Råd och anvisningar är antaget av KF den 2017-05-02.

ABVA

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Lagar, författningar och föreskrifter

1. För fastighetsägares användning av den allmänna VA-anläggningen i Bengtsfors kommun gäller vad som föreskrivs i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) eller annan författning samt vad som nedan föreskrivs.
Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande.
Har huvudmannen träffat avtal med annan än fastighetsägare om användning av anläggningen, gäller för denne jämlikt 5 § lagen om allmänna vattentjänster vad som i lagen och dessa allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare.
Med fastighet kan enligt 4 § lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken.
Fastighetsägare är skyldig att följa ändring i och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen

2. Bengtsfors kommun är huvudman och ägare för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. Denna förvaltas av Tekniska kontorets VA-verksamhet.

INKOPPLING TILL DEN ALLMÄNNA ANLÄGGNINGEN

3. Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska göra skriftlig anmälan till huvudmannen som sedan ombesörjer inkoppling.

ANVÄNDNING AV DEN ALLMÄNNA DRICKSVATTENANLÄGGNINGEN

4. Huvudmannen levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna dricksvattenanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet.
Huvudmannens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.
Vatten som levereras genom allmän Va-anläggning får utnyttjas för

värmeutvinning endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger detta.

5. Huvudmannen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägare skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

Vid planlagt leveransavbrott lämnar huvudmannen på lämpligt sätt meddelande om detta.

Vattenmätare

6. Ska vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställas genom mätning tillhandahålls vattenmätare av huvudmannen och den förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilket slag av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam ha befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren.

ANVÄNDNING AV DEN ALLMÄNNA AVLOPPSANLÄGGNINGEN

7. Huvudmannen tar emot avloppsvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna avloppsanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens.

8. Vatten som utnyttjats för värmeutvinning får avledas till den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.
9. Fastighetsägare får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 °C får inte tillföras i förbindelsepunkten. Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i första och andra styckena ska ofördröjligen anmälas till huvudmannen.

Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten från köksavfallskvarn utan huvudmannens skriftliga medgivande.

10. Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.
11. Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda avloppsanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.
12. Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- och dränvatten. (Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.)

Dag- och dränvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål, om inte huvudmannen av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag.

Avleds dag- och dränvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske, sedan särskild förbindelsepunkt för ändamålet upprättats och fastighetsägaren underrättats därom, eller om huvudmannen vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten utan att förbindelsepunkt för dagvatten upprättats, när huvudmannen meddelat fastighetsägaren att sådana åtgärder har vidtagits.

Huvudmannen bestämmer tidsrymd inom vilken tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte upprättats, kan huvudmannen ändå förbjuda dittills tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningar för detta är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren hans kostnader för erforderlig omläggning. Dag- och dränvatten från fastighet, som nyinkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den huvudmannen bestämmer.

13. Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som i ej oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushållspillvatten) vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.
14. Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos avloppsvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet.

Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras.

INSTALLATION AV TRYCKAVLOPPSSYSTEM (LTA) TILL DEN ALLMÄNNA AVLOPPSANLÄGGNINGEN

15. Vid anslutning till allmänt tryckavloppssystem tillhandahåller huvudmannen LTA-pumpenhet eller annan aktuell pumpenhet som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pumpenheter och vilket slag av pumpenhet som ska användas samt svarar för installationen. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar för att sammankoppla enheten med installationen i övrigt.

Enhetens plats ska bestämmas av huvudmannen, som äger rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frånkoppla enheten.

VIKTIGA TELEFONNUMMER

Driftstörningar

- Om fel uppstår på vatten- och avloppsledningar i gator och vägar utanför fastighet- och tomtgräns görs felanmälan under dagtid till tfn. 0531-52 60 00 (Växel), tekniska kontoret. Övrig tid ringer du till 0531-52 60 80, telefonen är kopplad till SOS-alarmering.
- Om fel uppstår inom fastighets- och tomtgräns, kontaktar du en VVS-firma.

Farligt avfall – Miljöfarliga ämnen

Miljöfarliga ämnen får inte spolade ned i avloppet. Dessa skall lämnas till någon miljöstation.

Var miljöstationerna finns och vad man kan lämna där kan Du hitta på kommunens webbplats: www.bengtsfors.se. Det går också bra att ringa till tekniska kontoret, tfn 0531-52 61 41 eller 0531-52 60 00 (Växel).

Exempel på farligt avfall

- Drivmedel som bensin och diesel
- Fett och smörjolja
- Lim
- Färg och lackrester
- Rester av bekämpningsmedel
- Kvicksilver, kadmium, bly
- Fotovätskor

Exempel på annat som inte ska slängas i avloppet

Kemikalier (Kan påverka den biologiska reningen på våra reningsverk. Reningsprocessen blir sämre och naturen blir mer förorenad. Kemikalierna i sig kan oftast inte tas bort på reningsverken, utan de går rakt ut i naturen.)

Alla överblivna kemikalier lämnar Du till närmaste miljöstation, Shell i Bengtsfors, Facklan i Bäckefors eller på Nolängen.

Mediciner Gamla/överblivna mediciner får man ej spola i avloppet eftersom de kan ge genetiska skador och sänka immunförsvaret hos fiskar och andra organismer. All gammal/överbliven medicin kan Du lämna till Apoteket.)

Skräp (Tops, dambindor och hushållspapper kan lätt orsaka stopp i avloppet vilket kan leda till översvämning hemma hos dig eller att ett avloppsrör brister någon annanstans. Den här typen av skräp kastar du förstås i soppsåsen.)

Matfett (Stekfett och frityrolja stelnar när det kommer ner i avloppsrören. Sedan sätter det sig på rörens insida och bildar till slut en propp. Fett tillhör avfallet, inte spillvattnet.)

Gör Din insats för miljön!

Om Du vill minska din påverkan ännu mer ska Du välja svanen märkta disk-, tvätt- och rengöringsmedel. Är Du dessutom noga med att inte överdosera så gör Du en stor insats för vår miljö.

Ytterligare upplysningar

Behöver Du ytterligare råd eller kanske fler exemplar av broschyren är Du välkommen att kontakta oss på tekniska kontoret, via Bengtsfors kommuns växel.

Skriv eller besök oss på Tekniska kontoret, Industrigatan 10, 666 31 Bengtsfors, eller besök kommunens webbplats: www.bengtsfors.se.

INLEDNING

” Ingenting i världen är viktigare än vatten för utan vatten kan ingenting komma till liv eller fortsätta att existera.” Vitruvius 40 f. Kr

Därför är det viktigt att vatten- och avloppsanläggningar fungerar tillfredsställande.

Det innebär att fastighetsägare vars fastigheter är kopplade till vatten- och avloppsanläggningen använder det på ett korrekt sätt så att inga olägenheter uppkommer.

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), i det följande kallade vattentjänstlagen, och Allmänna bestämmelser för användning av Bengtsfors kommuns allmänna avloppsanläggning (ABVA). Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Bengtsfors kommuns allmänna VA-anläggning är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens ABVA.

För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABVA.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Huvudman för den allmänna VA -anläggningen

Bengtsfors kommun är huvudman och ägare till den allmänna vatten och avloppsanläggningen. Denna förvaltas av Tekniska kontorets VA-verksamhet.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område, verksamhetsområdet. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen.

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen (2006:412), i ABVA (allmänna bestämmelser) och i denna information ägare av fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämföras med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttsinnehavare.

Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knuten till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Huvudman kan träffa avtal med annan än fastighetsägare om rätt att få använda VA-anläggningen.

Konsekvensen av detta blir att det som enligt vattentjänstlagen gäller för fastighetsägaren istället gäller för användaren. Detta innebär att huvudmannen därefter endast kan kräva betalning av den som han har träffat avtal med.

Vad ingår i den allmänna VA -anläggningen?

I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledning fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar, t.ex. tappventiler och tvättställ, som anslutits till en sådan ledning.

En VA -installation ingår inte i den allmänna anläggningen, om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA eller avtal.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Kostnadsfördelning

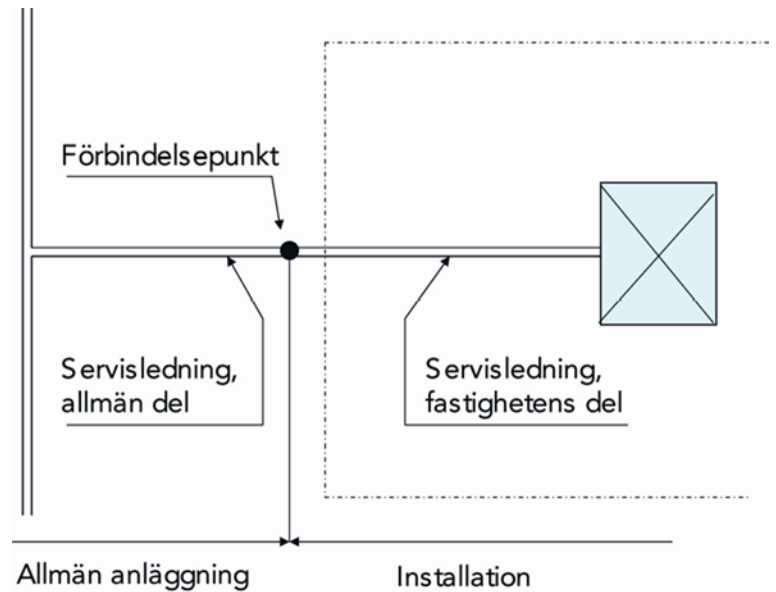
Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen.

Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för fastighetens VA-installationen.

Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

FÖRBINDELSEPUNKTERS LÄGEN

Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till VA- anläggningen. För varje typ av ledning som skall kopplas till den allmänna anläggningen, t.ex. för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns, men huvudmannen kan också ha meddelat annat läge.

I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen, får han acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge samt för avloppsserviser även höjdläge.

ANSLUTNING TILL DEN ALLMÄNNA VA-ANLÄGGNINGEN

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska han göra anmälan om detta hos huvudmannen. Anmälan ska göras på blankett, som huvudmannen tillhandahåller.

Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Avtal om detta träffas i sådana fall med huvudmannen. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är ofta att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften ska delbetalas, när godtagbar säkerhet ställts. Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister.

Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att han skall kunna undersöka en va -installation och dess användning innan VAa - installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan går med på detta, så får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, så ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av denna.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

ANVÄNDNING AV DEN ALLMÄNNA DRICKSVATTENANLÄGGNINGEN

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Dricksvatten levereras till kommuninvånarna från kommunens sex vattenverk. Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Både råvatten och dricksvatten kontrolleras kontinuerligt.

Varmvatten klassas dock inte som livsmedel och uppfyller därmed inte livsmedelsverkets krav. Därför bör varmvatten varken drickas eller användas till matlagning.

Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informerar huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt, t.ex. genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t.ex. genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, t.ex. i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats t.ex. för anslutning av sprinklerinstallation.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Vattenmätares plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen av avsättningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

För en korrekt fakturering till kunderna behövs en avläsning av vattenmätare. Denna avläsning ska ske ca en gång per år.

Fastighetsägaren är den som ansvarar för att avläsning av vattenmätaren lämnas minst en (1) gång per år till Bengtsfors Kommun (Huvudman). När Du får Din räkning kontrollera gärna mätarens ställning med den uppskattade förbrukningen.

Om skillnaden på uppskattad förbrukning och mätarens ställning är stor, går det bra att meddela avläsning för justering av vattenförbrukningen.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om han begärt undersökningen och mätaren godkänns.

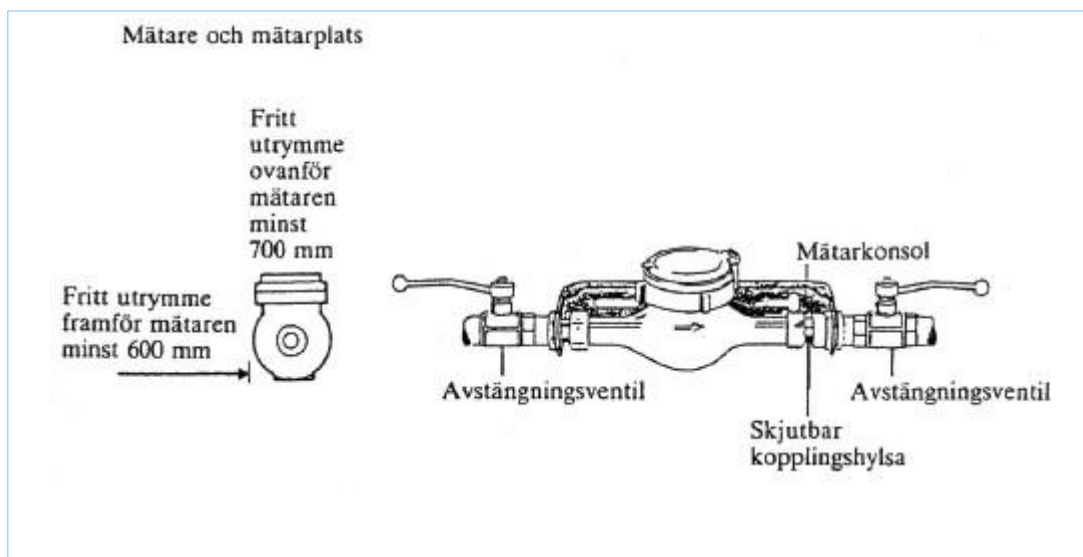
I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDAC's föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos Statens VA-nämnd.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned vid risk för sönderfrysning eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

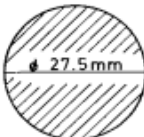

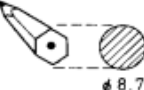

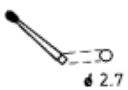
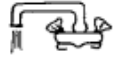
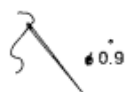

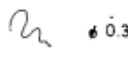

Vattenläckor i fastigheten

Om vattenmätaren registrerar ett omotiverat högt flöde kan vattenläcka på servisledningar misstänkas. Det kan visas på markytan i form av fuktfläckar, sättningar mm. Om läckan uppstår före vattenmätare kommer ingen ökning i förbrukningen att uppmärksammas. Därför är det viktigt att lyssna efter eventuella läckljud både vid vattenmätaren och vid servisventilen.

Om vattenläcka registreras måste den snarast åtgärdas.

Orsaken till hög vattenräkning kan vara läckande kranar och rinnande toaletter samt läckor i servisledningen som leder till stora vattenförluster.

Här nedan visas hur små droppar kan vara stora och dyra vattenmängder.

	Läckans storlek om hålets storlek motsvarar diameter på en:	Läckans storlek om hålets storlek motsvarar diameter på en:				Motsvarar:
		liter/min	m ³ /tim	m ³ /dygn	m ³ /år	
Enkrona (eg. 25 mm)	 $\varnothing 27.5 \text{ mm}$	600	36	860	315 000	 Spolning ur brandpost
Penna	 $\varnothing 8.7$	60	3,6	85	31 500	 Badkars-tappning
Tändsticka	 $\varnothing 2.7$	6	0,35	8,4	3 100	 Disk-sköljning
Något grov synål	 $\varnothing 0.9$	0,6	0,035	0,085	310	 Tunn stråle
Sytråd	 $\varnothing 0.3$			0,08	31	 Tätt droppning

Utläckande vattenflöde vid trycket 5 Bar

Dosering av tvätt och diskmedel

Doseringsmängd av tvätt- och diskmedel är beroende av vattnets hårdhet. Hårt vatten kräver hög dosering medan ett mjukt vatten kräver en låg dosering.

Hårdheten på vårt vatten är:

Gustavsfors ca 2 0d H, dvs. mycket mjukt, använd minsta dosering som anges på förpackningen på tvätt och diskmedel.

Bengtsfors, Skåpafors och Bäcke-fors ca 4⁰dH, mjukt, lågdosering.

Billingsfors, Dals Långed, Lästvik och Ödskölt ca 6⁰dH, medelhårt, normal dosering.

Missfärgat vatten

Delar av våra dricksvattenledningar är av järn.

Vid driftstörningar på ledningsnätet eller i fastigheten, exempelvis vid vattenläckor, motionering av kranar eller brandvattenuttag, ökar vattenhastigheten i ledningen och rost kan lossna och missfärga vattnet. Vattnet blir brunt men är ej hälsofarligt. Oftast hjälper det att spola då vattnet klarnar igen, om ej kontakta Tekniska kontoret för hjälp med problemet.

ANVÄNDNING AV DEN ALLMÄNNA AVLOPPSANLÄGGNINGEN

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt. Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning m.m.

I enighet med Boverkets författningssamling (BFS 2 006:12) avsnitt 6:641 ska spillvatten innehållande mer än obetydliga mängder skadliga ämnen behandlas eller avskiljare installeras. Riktlinjerna i ABVA har även stöd i vattentjänstlagen §§ 21,22 om att den allmänna VA-anläggningen inte får tillföras några ämnen som kan skada reningsprocessen, ledningsnätet eller anläggningen i övrigt.

Avloppsvatten från bergvärmeborrning, innehållande borrhax, får inte tillföras den allmänna avlopps- eller dagvattenanläggning då det orsakar en hård beläggning/sediment på insida av ledningar och brunnar.

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Fettavskiljare

Fett som släpps ut i avloppet skapar stora problem. Fettet stelnar och fastnar på vägarna i avloppsledningarna där det orsakar stopp i avloppssystemet. I olyckliga fall kan sådana avloppsstopp leda till källaröversvämning. Höga halter av fett i avloppsvattnet har dessutom en negativ inverkan på reningen vid avloppsreningsverken.

Verksamheter som måste installera fettavskiljare är storkök, restauranger, hotell, pizzerior, gatukök, charkuterier och bagerier.

Verksamheter som ska installera olje- och/eller slamavskiljare är anläggning för fordonstvätt, bensinstationer, lager och garage med golvbrunn, parkeringsplatser och verkstäder.

Det är Bengtsfors kommun, VA-verksamheten, som avgör om dessa speciella åtgärder av spillvattenrening från yrkesmässig verksamhet behövs, innan vattnet når det allmänna avloppsnätet.

Vad krävs för att installera en fett- och oljeavskiljare?

Enligt Plan- och bygglagen krävs att byggherren gör en bygganmälan till samhällsbyggnadskontoret innan fettavskiljare installeras. Dessutom måste avskiljarens tekniska utformning godkännas av VA-ansvarig, som också kan ge råd om placering och storlek. Som underlag för sin bedömning måste VA-ansvarig i god tid innan fettavskiljare installeras ha en omgång ritningar över installationen.

När fettavskiljaren är installerad företar VA-verksamhet en besiktning på platsen för att kontrollera att installation är utförd på rätt sätt.

Fettavskiljare måste för att fungera tömmas och rengöras efter behov dock minst en gång per år. Saknas abonnemang för tömning av fettavskiljaren ordnar Tekniska kontoret den obligatoriska tömningen på ägarens bekostnad. Har Du fler frågor ang. fettavskiljare kontakta Tekniska kontoret/VA

Biltvätt

Vid biltvätt avlägsnas oljerester och tungmetaller som sitter på bilen. Dessa rinner ner i dagvattenbrunnar och direkt ut till våra sjöar. Det är bättre om man tvättar bilen i tvätthallen eller gör-det-själv-hallen där det finns en mindre reningsanläggning som tar hand om smutsvattnet. Om man trots det vill tvätta bilen hemma, gör det på gräsmattan eller grusytan och tvätta med biologiskt nedbrytbara tvättmedel. Marken filtrerar smutsvattnet innan det kommer till vattendraget.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens. För att få släppa ut sådant spillvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts vanligen att avtal upprättas. Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Fastighetsägare är skyldig att till huvudmannen anmäla verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets sammansättning.

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen än vad som gäller för bostadsfastigheter. Fastighetsägaren har därför enligt ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser, som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll av sådant avloppsvatten, bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder avloppsvattnet. Kostnaden för sådan kontroll kan också ingå i särskild industriavloppstaxa.

I punkt 14 i ABVA har införts en bestämmelse, som gör det möjligt för huvudmannen att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten.

Industrier måste samråda med huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljö-lagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan t.ex. innebära att dag- och eller dränvatten avleds till ett s.k. perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet sugs upp av omgivande gräsytor. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag skall beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Ovidkommande vatten

Problematiken

Som många kanske känner till har kommunen problem med ovidkommande vatten. Detta betyder att ledningsnät och vidare avloppsreningsverk får ta emot stora mängder ”rent” regnvatten från bland annat fastigheternas takavvattning och dränvatten. Detta får till följd att en högre mängd kemikalier och el förbrukas samt att orenat avloppsvatten blandat med dag- och dränvatten riskerar bräddas ut i våra vattensystem. Resultatet blir inte bara negativ miljöpåverkan utan kan även orsaka källaröversvämningar med stora materiella kostnader som följd.

Vilka åtgärder vidtar VA-enheten?

För att komma tillrätta med problemet har kommunens VA-enhet påbörjat arbetet med att bygga ut ledningsnätet för att kunna ta hand om tillkommande dag- och dränvatten. Under en tid framöver sker fortlöpande utbyggnad och separering, med prioritering för de områden som anses ge den högsta belastningen på den allmänna anläggningen. VA-enhetens personal kommer att besöka/kontakta fastighetsägare som idag har kopplat sitt dag- och/eller dränvatten till det allmänna avloppsledningsnätet, för diskussion kring

omkoppling eller upprättande av LOD (Lokalt omhändertagande av dagvatten).

Vad kan jag som fastighetsägare göra?

För att på bästa sätt avleda dag- och dränvatten från fastigheten ansluts det till den redan befintliga dagvattenledning som finns eller det som ev. kommer att upprättas. I annat fall, där huvudmannen anser att avledning kan ske på bättre sätt, kan det ev. lösas med LOD, där vattnet istället tas omhand på den plats där det bildats.

Vad kostar det mig som fastighetsägare?

Vissa fastigheter har sedan tidigare betalat full anslutningsavgift när det gäller dag-, dricks- och avloppsvatten.

För er som vid anslutning fått reducerad avgift blir kostnaden 20 % av förbindelsepunktsavgiften. Denna avgift ska täcka en del av utgifterna för arbete och material vid anslutningspunkten.

För er alla blir det en kostnad och en arbetsinsats med att gräva och dra ledning inom fastigheten för anslutning till kommunens allmänna ledning eller för att upprätta en LOD-anläggning inom fastigheten.

Beslut från Riksdag och Regering

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, vilken fastslagits av Riksdagen, innefattas av en rad olika paragrafer.

I §21 hänvisas till själva användningen av en allmän va-anläggning. Här står att en fastighetsägare inte får använda en allmän VA-anläggning på ett sätt som kan skada ledningsnät eller anläggningens funktion, orsaka andra olägenheter eller att krav enligt lag som ställs på anläggningen inte går att uppfylla.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

På grund av att det i dagsläget ser ut som det gör med ovidkommande vatten inom Bengtsfors kommun har nämnden, den 2008-01-08, beslutat att införa förbud mot att släppa ut dagvatten från fastigheter till det allmänna avloppssystemet. Och det ligger nu på VA-enheten att upprätta en åtgärdsplan för att lösa problemet.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdämning kan förekomma.

Uppdämning innebär att en ledning blir full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar. Ställs från huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall.

Dagvattenledningar är nämligen normalt dimensionerade så att uppdämning i ledningarna förekommer vid häftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

AVGIFTER

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster. VA-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, d.v.s. uppgifter om vad nyanslutningar kostar, bruksavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, t.ex. servisavstängning.

Huvudmannen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

ÖVRIGT

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag eller annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den uppfyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Enligt ABVA får spillvatten från köksavfallskvarn tillföras den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.

Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o.d. ska tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självmant anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa.

Fastighetsägaren ska till huvudmannen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns alltid risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten kan baklänges tränga in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av häftiga regn är stopp i servisledningen den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget, och i förekommande fall hyresgästers, intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdämning i ledningsnätet. Följande åtgärder kan förslagsvis vidtas:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängbara brunnar
- Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds från byggnaden
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas
- Kontroll av att intern avloppspump fungerar
- Fastigheten ansluts till alarmeringscentral med larmtjänst

BEGREPPSFÖRKLARINGAR

ABVA	En lokal bestämmelse som reglerar ansvar, drift med mera beträffande den allmänna vatten- och avloppsanläggningen
Allmän va-anläggning	Med allmän vatten- och avloppsanläggning (allmän VA-anläggning) avses anläggning, som har till ändamål att bereda bostadshus eller annan bebyggelse vattenförsörjning och avlopp. Kommunen har ett rättslig bestämmande och inflyttande över VA-anläggning.
Avloppsvatten	Gemensamt namn för vatten, i regel förorenat, som avleds i rörledning, dike eller dylikt. Avloppsvatten kan vara spillvatten, dagvatten, drän (enings) vatten, kylvatten eller blandning därav.
Förbindelsepunkt	Förbindelsepunkt utgör gräns, också juridiskt, mellan fastighetens del av servisledning och allmän del av servisledning, dvs. den punkt där fastighetens ledningar kopplas in till allmän VA-anläggning.
Huvudmannen	Den som äger en allmän VA-anläggning
Dagvatten	Vatten som avrinner från yta av mark, oftast hårdgjord, eller konstruktion, t ex regnvatten, smältvatten, spolvatten, framträngande grundvatten.
Dricksvatten	Dricksvatten tjänligt att brukas för matlagning, förtäring etc.
Dränvatten	Vatten som avleds genom dränering dvs. marken avvattnas och vattnet leds undan i rörledning, dike eller dräneringsskikt.
Servisledning	Rörledning som sammanbinder fastighets VA-installation med allmän VA-anläggning.
Spillvatten	I regel förorenat vatten från hushåll, serviceanläggning, industri mm; jfr avloppsvatten.

VA-installation	Inom fastighet belägna anordningar och ledningsnät för vatten och avlopp och som är draget till förbindelsepunkt för allmän VA-anläggning.
Vattentjänster	Vattenförsörjning och avlopp (VA)
Verksamhetsområde	Fastställt geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller skall ordnas genom en allmän VA-anläggning.
Anläggningsavgift	Engångsavgift för täckande av kostnad för att ordna en allmän VA-anläggning.
Brukningsavgift	Periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän VA-anläggning